

Göknil ÖZCAN

**BANKACILIK
İŞ VE İŞLEMLERİNDE
KİŞİSEL VERİLERİN
KORUNMASI**

onikilevha
YAYINLAMA VE DOKÜMAN YAKINAKARTEKİN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM BANKACILIK SEKTÖRÜNE TEMASLA KİŞİSEL VERİ KAVRAMI, VERİ KORUMA AKTÖRLERİ VE BANKA'NIN AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

I. KİŞİSEL VERİ KAVRAMI	7
A. Tanımı.....	7
1. Bankacılık Sektöründen Örneklerle Kişisel Veri Kavramının Unsurları.....	9
a. Her Türlü Bilgi Olma.....	9
b. Gerçek Kişiyeye Ait Olma	10
c. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Gerçek Kişiyeye Ait Olma	10
B. Bankacılık Sektöründe Kişisel Veri.....	12
1. Genel Nitelikli Olanlar	13

2. Özel Nitelikli Olanlar.....	14
II. BANKACILIK SEKTÖRÜNDE BAŞLICA KİŞİSEL VERİ KORUMA AKTÖRLERİ.....	17
A. Veri Koruma Aktörü Olarak Bankalar	18
1. Veri Sorumlusu	18
2. Veri İşleyen.....	22
B. Bankacılık Sektöründe Rol Oynayan Diğer Veri Koruma Aktörleri.....	25
1. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu.....	26
2. Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankalar Birliği.....	27
3. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.....	28
4. Mali Suçları Araştırma Kurulu	29
5. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu.....	30
III. BANKALARIN AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	31
A. Aydınlatma Metni	32
B. İlave Bilgilendirme Yükümlülüğü.....	34
C. Aydınlatma Yükümlülüğünün Yöntemi.....	35
1. Bilgilendirme Şekli	35
2. Katmanlı Bilgilendirme	37
3. İnternet Sitesi	39

İKİNCİ BÖLÜM

BANKACILIK İŞLEMLERİNDE KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ

I. GENEL OLARAK	41
II. İŞLENME ŞARTLARI.....	45
A. Açık Rıza	48
1. Tanımı ve Unsurları.....	49
a. Belirli Bir Konuya İlişkin Olma	49

b. Bilgilendirmeye Dayalı Olma	50
c. Özgür İradeyle Verilme	51
2. Rıza Beyanında Bulunma Ehliyeti	53
3. Şekli	56
4. Geri Alınması	58
B. Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi	59
C. Kişinin Üstün Özel Yararı	61
D. Sözleşmenin Kurulması ve İfasıyla İlgili Doğrudan Bağlantılı Olması	61
E. Bankanın Hukuki Yükümlülüğünü Yerine Getirmesi İçin Veri İşlemenin Zorunlu Olması	64
F. Kişisel Verinin Müşteri Tarafından Alenileştirilmiş Olması	68
G. Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması İçin Veri İşlemenin Zorunlu Olması	69
H. Bankanın Meşru Menfaati İçin Veri İşlemenin Zorunlu Olması	69
1. Dolandırıcılıkla Mücadele	74
2. Kredi Risk Değerlendirmesi	77
3. Görüntü Kaydı	78
III. ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ	80
A. Kimlik Belgeleri	82
B. Biyometrik Veriler	83
C. Sağlık Raporları	87
D. Sigorta Acentesi Sıfatıyla İşlenen Sağlık Verileri	90
E. Ceza Mahkumiyeti ve Güvenlik Tedbirleriyle İlgili Veriler	90
IV. İŞLEMESİNE HAKİM OLAN TEMEL İLKELER	91
A. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma	93
B. Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma	94
C. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme	96
D. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma	98
E. Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme	99
V. VERİLERİN İŞLENEN MÜŞTERİNİN HAKLARI	100

A. Bilgi Edinme ve Öğrenme Hakkı	100
B. Kişisel Verilerin Düzeltmesini İsteme Hakkı	102
C. Kişisel Verilerin Silinmesi veya Yok Edilmesini İsteme Hakkı.	103
D. Düzeltme ya da Silme veya Anonim Hale Getirme Taleplerinin Üçüncü Kişilere Bildirilmesi Hakkı	106
E. İtiraz Hakkı.....	107
F. Tazminat Hakkı.....	109

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BANKACILIK SEKTÖRÜNDE KİŞİSEL
VERİLERİN AKTARILMASI, SİLİNMESİ,
YOK EDİLMESİ, ANONİM HALE
GETİRİLMESİ VE VERİ GÜVENLİĞİ

I. BANKACILIK SEKTÖRÜNDE KİŞİSEL VERİLERİN AKTARILMASI	111
A. Genel Olarak.....	112
B. Bankaların Yurtiçi Kişisel Veri Aktarımı	114
1. Banka Şirket Birimlerinde ve Topluluklarında Veri Aktarımı	114
2. Şüpheli İşlem Bildirim Yükümlülüğüne İlişkin Veri Aktarımı	116
3. Bankanın Sır Saklama Yükümlülüğünün İstisnaları Kapsamında Veri Aktarımı	117
a. Bilgi ve Belge Talep Etmeye Yetkili Mercilere Gerçekleştirilen Kişisel Veri Aktarımları.....	118
b. Bankalar ve/veya Finansal Kuruluşların Aralarında Gerçekleştirilen Veri Aktarımları.....	121
c. Kredi Kayıt Bürosu, Risk Merkezi ve Bankalararası Kart Merkezi Aracılığıyla Gerçekleştirilen Veri Aktarımları	122
aa. Kredi Kayıt Bürosu	123

bb. Risk Merkezi.....	124
cc. Bankalararası Kart Merkezi	125
d. Ana Ortak/Bağlı Ortaklara Gerçekleştirilen Kişisel Veri Aktarımları.....	126
e. Muhtemel Alıcılara Gerçekleştirilen Kişisel Veri Aktarımları	127
f. Değerleme ve Derecelendirme Kuruluşlarına Veri Aktarımı	128
g. Destek Hizmeti Kuruluşlarına Veri Aktarımları	129
h. Bankaların Hizmet Alımına Yönelik Veri Aktarımları.	131
i. Bankaların Kredi Alacaklarının Üçüncü Kişilere Satışı Halinde Veri Aktarımı	133
C. Bankaların Yurtdışı Kişisel Veri Aktarımı	134
1. Yabancı Mercilerden Gelen Bilgi ve Belge Taleplerine İstinaden Veri Aktarımı	140
2. Merkezi Yurtdışında Bulunan Bankaların Veri Aktarımı....	142
3. Yurtdışı Şubeler ve İştiraklere Veri Aktarımı	146
4. SWIFT İşlemi Sırasında Veri Aktarımı	146
5. Hızlı Para Transfer Sistemleri Sırasında Veri Aktarımı	149
6. Uluslararası Kart Kuruluşlarına Veri Aktarımı	150
7. Bulut Bilişim Kuruluşlarına Veri Aktarımı.....	152
II. KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VE ANONİM HALE GETİRİLMESİ	156
A. Veri Saklama ve İmha Politikası	156
1. Periyodik İmha ve Yasal Saklama Süreleri	158
2. İlgili Kişinin Talep Etmesi Durumunda Yürütülecek İmha Süreci.....	160
B. İMHA YÖNTEMLERİ.....	162
1. Kişisel Verilerin Silinmesi.....	164
2. Kişisel Verilerin Yok Edilmesi.....	165
3. Kişisel Verilerin Anonim Hale Getirilmesi	166
III. VERİ GÜVENLİĞİ	168

A. Genel Olarak.....	168
B. Bankacılık Sektöründe Veri Güvenliği Uygulamaları.....	171
1. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin İdari Tedbirler.....	174
a. Bankanın İdari Birimlerinde Uygulanacak Tedbirler	174
b. Bankanın Veri İşleyenler ile İlişkisinde Alınacak Tedbirler	178
2. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin Teknik Tedbirler	179
a. Siber Güvenliğin Sağlanması.....	180
b. Kişisel Veri Güvenliğinin Takibi	184
c. Kişisel Veri İçeren Ortamların Güvenliğinin Sağlanması	185
d. Bulut Bilişimde Veri Güvenliği	186
e. Denetim	187
IV. BANKALARIN VE BANKA GÖREVLİLERİNİN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA AYKIRI EYLEMLERİNDEN SORUMLULUĞU	188
A. Suçlar.....	189
1. Banka Tüzel Kişiliği Yönünden	191
2. Banka Görevlileri Yönünden	193
B. Kabahatler	195
C. Tazminat Yükümlülüğü.....	201
SONUÇ	207
KAYNAKÇA	211